

Warszawa, dnia 25 stycznia 2024 r.

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W WARSZAWIE**

WOOS-II.420.357.2019.MCZ.38

**DECYZJA
O ŚRODOWISKOWYCH UWARUNKOWANIACH**

Na podstawie art. 71 ust. 2 pkt 2, art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. l), art. 82 i art. 85 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm., zwanej dalej „ustawą oos”) w związku z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019r. poz. 1712), w związku z art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 775 z późn. zm., zwanej dalej „Kpa”), po rozpatrzeniu wniosku, znak: TW.DISPP.7.128.2019.RF, z dnia 11 września 2019 r. Tramwajów Warszawskich Sp. z o.o., którą reprezentuje pełnomocnik Pani [REDAKOWANE]

ustalam

środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia: *Budowa trasy tramwajowej na Służewiec Przemysłowy w ciągu al. Wilanowskiej według wariantu W1b (inwestycyjny, proponowany przez wnioskodawcę) i jednocześnie:*

1. Określam:

1.1. Rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia:

Przedsięwzięcie polega na budowie nowej trasy tramwajowej w ciągu al. Wilanowskiej na odcinku Służewiec Przemysłowy – Dworzec Południowy. Inwestycja polega na przebudowie drogi, w tym przebudowie jezdni, budowie torowiska tramwajowego wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, budowie i przebudowie dróg rowerowych, ciągów pieszych i przebudowie kolizji z infrastrukturą podziemną. Przebudowa układu drogowego obejmie ok. 1300 m długości istniejących jezdni.

Charakterystyka przedsięwzięcia stanowi załącznik do decyzji.

1.2. istotne warunki korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania tego przedsięwzięcia oraz nakładam obowiązek działań ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich oraz nakładam obowiązek działań polegających na unikaniu, zapobieganiu, ograniczeniu oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, zgodnie z którymi należy:

- 1.2.1. przestrzegać odpowiedniej i terminowej konserwacji maszyn i sprzętu budowlanego, co zapobiega wyciekom paliw, olejów lub innych płynów eksploatacyjnych, a tym samym zapobiega przedostaniu się ich do gleby lub wód podziemnych;
- 1.2.2. zaplecze budowy, a w szczególności miejsca postoju pojazdów i maszyn oraz środków transportu, zabezpieczyć przed przedostaniem się zanieczyszczeń (głównie substancji ropopochodnych) do gruntu i wód;
- 1.2.3. teren inwestycji zabezpieczyć przed możliwością awaryjnego wycieku paliwa i smarów poprzez zapewnienie stanowiska z sorbentem służącym do likwidacji powstałych wycieków i wylewów substancji ropopochodnych;
- 1.2.4. natychmiastowo usuwać zanieczyszczony grunt w przypadku awarii w celu zabezpieczenia

- środowiska wodno-gruntowego przed zanieczyszczeniami, a zużyte środki do neutralizacji substancji ropopochodnych przekazać uprawnionym odbiorcom, postępować jak z odpadem niebezpiecznym;
- 1.2.5. prace ziemne wykonywać w okresach o małym nasileniu opadów atmosferycznych oraz chronić wykopy przed tworzeniem się w nich zastoisk;
  - 1.2.6. na etapie realizacji inwestycji udostępnić pracownikom dostęp do przenośnych urządzeń, a ścieki socjalno-bytowe gromadzić w szczelnych zbiornikach i zagospodarować zgodnie z umową z wyspecjalizowanym podmiotem, zbiorniki systematycznie opróżniać (nie można dopuścić do ich przepełnienia);
  - 1.2.7. dostarczać wodę poprzez lokalną sieć wodociągową lub w zbiornikach;
  - 1.2.8. przygotowanie miejsca do selektywnej zbiórki odpadów i odpowiednie zabezpieczenie odpadów przed wpływem czynników atmosferycznych, w sposób uniemożliwiający przedostawanie się zanieczyszczeń (odcieków) do środowiska wodno-gruntowego poprzez uszczelnienie;
  - 1.2.9. odprowadzać wody opadowe i roztopowe z pasa drogowego oraz na odcinkach torowiska z zabudową z betonu lub mieszanek mineralno-asfaltowych za pomocą spadków poprzecznych i podłużnych do lokalnej sieci kanalizacji deszczowej na podstawie umowy z gestorem sieci;
  - 1.2.10. odprowadzać wody opadowe i roztopowe na odcinkach zagospodarowanych roślinnością w miejscu ich powstawania, a nadmiar wód zagospodarować poprzez system spadków poprzecznych do drenażu wglębnego, a następnie do lokalnej sieci kanalizacji deszczowej;
  - 1.2.11. uporządkować teren budowy po zakończeniu etapu realizacji robót;
  - 1.2.12. prace ziemne prowadzić w sposób nienaruszający stosunków gruntowo – wodnych;
  - 1.2.13. w przypadku konieczności odwadniania wykopów budowlanych do minimum ograniczyć czas obniżania poziomu wód gruntowych oraz zastosować taką technologię, aby obszar obniżonego zwierciadła wód podziemnych ograniczał się jedynie do terenu budowy i nie wykraczał poza obszar realizacji przedsięwzięcia;
  - 1.2.14. przykrywać plandekami skrzynie ładunkowe samochodów transportujących sypkie materiały;
  - 1.2.15. osłaniać przed działaniem wiatru składowiska materiałów zawierających drobne frakcje pyłowe;
  - 1.2.16. powstające na etapie realizacji przedsięwzięcia odpady inne niż niebezpieczne magazynować selektywnie w wyznaczonym miejscu, w sposób który zabezpieczy odpady przed pyleniem i rozwiewaniem oraz w sposób zabezpieczający środowisko gruntowo – wodne przed zanieczyszczeniem; powstałe odpady poddawać odzyskowi lub unieszkodliwieniu przez uprawnione podmioty;
  - 1.2.17. odpady niebezpieczne powstające na etapie realizacji przedsięwzięcia magazynować w zamkniętych, szczelnych i oznakowanych pojemnikach/kontenerach (lub innych urządzeniach przeznaczonych do magazynowania odpadów niebezpiecznych), odpornych na działanie składników umieszczanych w nich odpadów, zlokalizowanych w wyznaczonym, ogrodzonym, zadaszonym, o utwardzonym podłożu miejscu, zabezpieczonym przed wpływem warunków atmosferycznych; lub bezpośrednio, bez magazynowania, odpady przekazywać uprawnionym odbiorcom do odzysku lub unieszkodliwienia; miejsca magazynowania odpadów niebezpiecznych należy oznaczyć i zabezpieczyć przed wstępem osób nieupoważnionych i zwierząt;
  - 1.2.18. odpady mogące powstawać na etapie eksploatacji inwestycji przekazywać bezpośrednio (bez magazynowania) uprawnionym podmiotom do zagospodarowania; w przypadku konieczności magazynowania, magazynować odpady (inne niż niebezpieczne i niebezpieczne) jak dla etapu realizacji.
  - 1.2.19. roboty budowlane w zakresie związanym z realizacją przedsięwzięcia należy wykonywać w porze dziennej tj. 06:00 – 22:00, z uwagi na możliwość występowania na terenach chronionych ponadnormatywnego oddziaływania akustycznego. W przypadku gdy technologia wykonywanych prac uniemożliwia ich zakończenie przed porą nocną, przy prowadzeniu prac budowlanych w porze nocy należy zastosować dodatkowe środki ochrony przed hałasem minimalizujące negatywne oddziaływanie prowadzonych prac na

- tereny akustycznie chronione zlokalizowane w sąsiedztwie realizowanej inwestycji;
- 1.2.20. podczas prowadzenia prac budowlanych należy przewidzieć miejsca do parkowania maszyn budowlanych (zaplecze budowy) na terenie utwardzonym i zabezpieczonym przed ewentualnym wpływem substancji ropopochodnych na środowisko gruntowo-wodne oraz poza terenami sąsiadującymi bezpośrednio z zabudową akustycznie chronioną;
  - 1.2.21. prace związane z konserwacją i naprawą sprzętu budowlanego prowadzone na terenie zaplecza budowy należy ograniczyć do niezbędnego minimum. W przypadku konieczności ich przeprowadzenia, prace należy wykonać w sposób zabezpieczający środowisko gruntowo-wodne przed zanieczyszczeniem substancjami chemicznymi i paliwami stosowanymi w maszynach budowlanych;
  - 1.2.22. w trakcie realizacji inwestycji należy stosować środki techniczne i organizacyjne mające na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza z terenu inwestycji powstających podczas prowadzenia prac budowlanych, należy zapewnić systematyczne sprzątanie placu budowy i w razie potrzeby zraszanie go wodą, ponadto należy unikać pracy samochodów na biegu jałowym oraz ograniczyć prędkość jazdy na terenie budowy. Prace budowlane należy prowadzić przy zastosowaniu nowoczesnego i sprawnego technicznie sprzętu budowlanego i środków transportu spełniających wymagania aktualnych przepisów odnośnie emisji spalin i emisji hałasu;
  - 1.2.23. ścieki socjalno – bytowe z zaplecza budowy należy odprowadzać do szczelnych zbiorników bezodpływowych i wywozić je do najbliższej oczyszczalni ścieków za pośrednictwem uprawnionych podmiotów;
  - 1.2.24. należy opracować program gospodarki odpadami powstającymi w trakcie budowy uwzględniający ich selektywną zbiórkę, przewidzieć miejsce zwalaki usuwanych mas ziemi ustalić trasy ich wywozu – trasę należy opracować w sposób umożliwiający minimalizację negatywnego wpływu oraz transportu na obiekty chronione akustycznie;
  - 1.2.25. w trakcie eksploatacji trasy tramwajowej należy zadbać o właściwy stan techniczny szyn i kół jezdnych tramwajów. Ponadto należy przeprowadzać okresowe kontrole torów, w przypadku stwierdzenia nierówności szyn skutkujących wzrostem poziomu oddziaływań dynamicznych należy przeprowadzić ich reprofiliację;
  - 1.2.26. bezpośrednio przed podjęciem prac związanych z realizacją inwestycji, należy dokonać kontroli terenu pod kątem występowania gatunków objętych ochroną i ich siedlisk oraz analizy przepisów z zakresu ochrony gatunkowej. Analiza winna być prowadzona również w kontekście możliwości uzyskania decyzji zezwalającej na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do ww. formy ochrony przyrody;
  - 1.2.27. przed rozpoczęciem robót oraz w ich trakcie należy kontrolować teren budowy pod kątem obecności zwierząt i umożliwić im ucieczkę lub przenieść je poza teren budowy w bezpieczne dla nich miejsce. Przeniesienie gatunków należy prowadzić pod nadzorem przyrodniczym specjalisty posiadającego wiedzę i doświadczenie z zakresu teriologii z zastosowaniem przepisów odrębnych;
  - 1.2.28. wszelkie „pułapki” (np. głębokie wykopy) starannie zabezpieczyć przed wpadaniem i uwięzieniem w nich drobnych zwierząt. Termin, lokalizację i sposób wykonania zabezpieczeń doprecyzuje nadzór przyrodniczy specjalisty posiadającego wiedzę i doświadczenie z zakresu teriologii;
  - 1.2.29. przed zasypaniem wykopów przy udziale nadzoru przyrodniczego sprawdzić dno pod kątem obecności w nich zwierząt, a w przypadku stwierdzenia ewakuować je poza teren budowy, z zastosowaniem przepisów odrębnych;
  - 1.2.30. wycinkę drzew wykonać w okresie od 15 września do końca lutego lub poza tym okresem pod nadzorem przyrodniczym specjalisty posiadającego wiedzę i doświadczenie z zakresu ornitologii i entomologii;
  - 1.2.31. w okresie od początku października do końca grudnia przewiesić budki lęgowe z drzew przewidzianych do usunięcia na inne drzewa znajdujące się w pobliżu. Przeniesienie budek dokonać pod nadzorem przyrodniczym specjalisty posiadającego wiedzę i doświadczenie z zakresu ornitologii z zachowaniem przepisów odrębnych. Przed powieszeniem budek w docelowych miejscach należy bezwzględnie uzyskać zgodę właściciela/zarządcy nieruchomości na dokonanie przedmiotowych czynności;

- 1.2.32. korony, pnie oraz korzenie drzew przewidzianych do zachowania należy zabezpieczyć zgodnie ze sztuką ogrodniczą, według wskazań i przy udziale nadzoru przyrodniczego specjalisty posiadającego wiedzę i doświadczenie z zakresu dendrologii. Zakazuje się składowania urobku, kruszyw, materiałów budowlanych i odpadów w zasięgu koron ww. drzew;
  - 1.2.33. drzewa i krzewy przeznaczone do przesadzenia poddać zabiegom pielęgnacyjnym zgodnie ze sztuką ogrodniczą, według wskazań i przy udziale nadzoru przyrodniczego specjalisty posiadającego wiedzę z zakresu dendrologii;
  - 1.2.34. na placu budowy stosować oświetlenie dające tzw. „ciepłe” widmo świetlne, np. lampy sodowe lub LED. Lampy powinny bezwarunkowo posiadać szczelne obudowy;
  - 1.2.35. prace ziemne poprzedzić usunięciem z podłoża (na obszarze planowanych prac ziemnych) warstwy humusu (gleby), zdjętą urodzajną warstwę gleby zdeponować w pryzmach, zabezpieczyć przed zanieczyszczeniem oraz przesuszeniem w czasie składowania i wykorzystać do rekultywacji terenu inwestycji po zakończeniu jej realizacji; ewentualny nadmiar przekazać uprawnionym odbiorcom;
- 1.3. wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w dokumentacji wymaganej do wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 10 ustawy ooś:**
- 1.3.1. W celu ograniczenia oddziaływania akustycznego przebudowanej al. Wilanowskiej w trakcie eksploatacji na sąsiadującą zabudowę chronioną należy na modernizowanym odcinku drogi zastosować „nawierzchnię cichą” typu BBTM lub PA zapewniającą redukcję hałasu drogowego o min. 6dB w porównaniu do standardowych nawierzchni. Po wyborze konkretnej technologii „nawierzchni cichej” w projekcie budowlanym, należy opracować również wytyczne dotyczące utrzymania (prace porządkowe, konserwacyjne) nawierzchni porowatych, w tym utrzymania zimowego, w celu zapewnienia maksymalnej trwałości redukcji hałasu drogowego;
  - 1.3.2. natężenie ruchu na przedmiotowym odcinku nowej trasy tramwajowej nie powinno przekroczyć natężenia przyjętego w analizie akustycznej wykonanej na potrzeby raportu oddziaływania inwestycji na środowisko tj. średnie godzinowe natężenie na jednym torze tramwajowym dla pory dziennej (06:00 – 22:00) nie powinno przekroczyć 20 tramwajów, natomiast dla pory nocnej (22:00 – 6:00) nie powinno przekroczyć 8 tramwajów.
- 2. Stwierdzam konieczność kompensacji przyrodniczej, o której mowa w art. 82 ust. 1 pkt 2 lit. a) ustawy ooś:**
- 2.1. W związku z konieczną wycinką drzew i krzewów dokonać nasadzeń kompensacyjnych składających się z gatunków rodzimych charakteryzujących się zwiększoną odpornością na trudne warunki siedliskowe, w tym zwiększone zasolenie gleby. Powierzchnia nasadzeń kompensacyjnych krzewów nie powinna być mniejsza niż powierzchnia krzewów przeznaczona do wycinki. Liczba nasadzonych drzew powinna odpowiadać w miarę możliwości ilości usuniętych drzew. Nasadzenia dokonać pod nadzorem przyrodniczym specjalisty posiadającego wiedzę i doświadczenie z zakresu dendrologii. W przypadku wyznaczenia miejsc do nasadzeń poza granicami inwestycji, należy uzyskać zgodę właścicieli/zarządców nieruchomości, na których zostaną one zrealizowane.
  - 2.2. W ramach kompensacji, za utracone w związku z planowaną wycinką drzew istniejące i potencjalne miejsca lęgowe ptaków (dziuplaków), na drzewach przewidzianych do zachowania rozwiesić budki lęgowe dla ptaków w ilości co najmniej 2 budek za każde stwierdzone na gruncie utracone siedlisko. Do zadań nadzoru przyrodniczego specjalisty posiadającego wiedzę i doświadczenie z zakresu ornitologii będzie należało określenie rodzaju budek, ich ilości oraz miejsca i sposobu (wysokość nad gruntem, ekspozycja) ich powieszenia. W przypadku wyznaczenia miejsc do zawieszenia budek lęgowych dla ptaków poza granicami inwestycji, należy uzyskać zgodę właściciela/zarządcy nieruchomości.
3. **Nie stwierdzam konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 10 ustawy ooś;**
  4. **Nie nakładam obowiązku przedstawienia analizy porealizacyjnej.**

Uzasadnienie

W dniu 11 września 2019 r. wpłynął do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie (zwanego dalej „Regionalnym Dyrektorem”) wniosek, znak: TW.DISPP.7.128.2019.RF, o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla ww. przedsięwzięcia. Uzupełnienie wniosku wpłynęło w dniu 14 października 2019 r. przy piśmie, znak: TW.DISPP.7.142.2019.RF.

Analiza ww. wniosku o wydanie decyzji środowiskowej wykazała, że wnioskodawcą jest jednostka samorządu terytorialnego, dla której organem wykonawczym jest organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, i tym samym potwierdziła, wynikającą z ówczynie obowiązujących przepisów, tj. z art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. l) ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 2081 ze zm., dalej zwanej „ustawą ooś”), właściwość Regionalnego Dyrektora.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1712) „do spraw wszczętych na podstawie ustaw zmienianych w art. 1 oraz w art. 3 i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe”.

Zgodnie z art. 82a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 z późn. zm. – w brzmieniu na dzień złożenia wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach), decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wydana przed uzyskaniem decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 10 ustawy ooś, w której wskazano działki konieczne do przeprowadzenia prac przygotowawczych, stanowi podstawę do wykonania prac polegających na wycince drzew i krzewów, przeprowadzenia badań archeologicznych lub geologicznych, a także przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej na nieruchomościach stanowiących własność Skarbu Państwa, zarządzanych przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe zgodnie z ustawą z dnia 28 września 1991 r. o lasach. W niniejszej decyzji nie wskazano ww. działek z uwagi na fakt, że w zakres realizacji przedsięwzięcia nie wchodzi działki stanowiące własność Skarbu Państwa, zarządzane przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe.

W odniesieniu do ww. przepisu prawnego, zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1890), „Do spraw prowadzonych na podstawie ustawy zmienianej w art. 1 wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, z wyjątkiem przepisów art. 61 ust. 1, art. 66 ust. 1 pkt 5, art. 82 ust. 1 oraz art. 86f ust. 2 i 4 ustawy zmienianej w art. 1, które stosuje się w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz stosuje się przepisy art. 86f ust. 1a, 2a i 8 ustawy zmienianej w art. 1.”.

Rodzaj, parametry techniczne oraz zasięg potencjalnego oddziaływania na środowisko przedmiotowej inwestycji zaliczają ją do grupy przedsięwzięć wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 31, 32, 62, 63, 71 i 81 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. poz. 1839 z późn. zm.).

W dniu 31 października 2019 r. pismem, znak: WOOS-II.420.357.2019.MCZ.4 i w dniu 5 listopada 2019 r., znak: WOOS-II.420.357.2019.MCZ.8, Regionalny Dyrektor wystąpił do Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (zwanego dalej „RZGW”) o wydanie opinii. W dniu 13 stycznia 2020 r. wpłynęła opinia o braku konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko wraz ze wskazaniem warunków i wymagań dla tej inwestycji.

W dniu 31 października 2019 r. pismem, znak: WOOŚ-II.420.357.2019.MCZ.5 i w dniu 5 listopada 2019 r., znak: WOOŚ-II.420.357.2019.MCZ.7, Regionalny Dyrektor wystąpił do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Warszawie (zwanego dalej „PPIS”) o wydanie opinii. W dniu 28 listopada 2019 r. wpłynęło zawiadomienie PPIS, znak: ZNS.7121.1.86.2019.1.PK, o przedłużeniu terminu na wydanie stanowiska do dnia 10 grudnia 2019 r. W dniu 16 grudnia 2019 r. wpłynęła opinia sanitarna, znak: ZNS.7121.1.86.2019.2.PK, stwierdzająca potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

Regionalny Dyrektor wydał w dniu 26 lutego 2020 r. postanowienie, znak: WOOŚ-II.420.357.2019.MCZ.10, którym nałożył obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko, jednocześnie ustalając zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (zwanego dalej „raportem ooś”) na zgodny z zapisami art. 66 ustawy ooś oraz określając elementy wymagające szczegółowej analizy.

Regionalny Dyrektor postanowieniem z dnia 16 października 2020 r., znak: WOOŚ-II.420.357.2019.MCZ.12, zawiesił przedmiotowe postępowanie do czasu przedłożenia przez wnioskodawcę raportu ooś.

W dniu 28 kwietnia 2021 r. przy piśmie, znak: TW.DISZKP4.210.7.125.2021.PM, wnioskodawca przedłożył m.in. raport ooś, a następnie w dniu 5 maja 2021 r. przy piśmie, znak: TW.DISZKP4.210.7.180.2021.HB, pozostałe wymagane prawem załączniki. Regionalny Dyrektor wydał w dniu 2 czerwca 2021 r. postanowienie, znak: WOOŚ-II.420.357.2019.MCZ.14, którym podjął zawieszony postępowanie w ww. sprawie.

Pismami z dnia 10 czerwca 2021 r., znak: WOOŚ-II.420.357.2019.MCZ.16 i WOOŚ-II.420.357.2019.MCZ.17, Regionalny Dyrektor wezwał inwestora do przedłożenia raportu ooś zgodnego z wnioskiem i ww. postanowieniem oraz o wskazanie pełnomocnika do doręczeń, w związku z przedłożeniem nowego pełnomocnictwa. W dniu 10 czerwca 2021 r. wpłynęło pismo Tramwajów Warszawskich, znak: TW.DISZKP4.210.7.208.2021.PM, wskazujące jako pełnomocnika Agnieszkę Gołdy. W dniu 9 lipca 2021 r. wpłynęło pismo Tramwajów Warszawskich, znak: TW.DISZKP4.210.7.234.2021.PM, zmieniające zakres wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W związku z powyższym, pismem z dnia 13 października 2021 r., znak: WOOŚ-II.420.357.2019.MCZ.19, Regionalny Dyrektor wezwał do przedłożenia karty informacyjnej przedsięwzięcia obejmującej nowy zakres przedsięwzięcia. W dniu 24 listopada 2021 r. wpłynęła ww. karta przy piśmie Tramwajów Warszawskich, znak: TW.DISZKP4.210.7.485.2021.BP.

W związku z przedłożeniem nowej karty informacyjnej przedsięwzięcia, w dniu 21 grudnia 2021 r. pismem, znak: WOOŚ-II.420.357.2019.MCZ.21, Regionalny Dyrektor wystąpił do PPIS o wydanie opinii. W dniu 10 stycznia 2022 r. wpłynęło pismo PPIS, znak: ZNS.7121.1.86.2019.3.MŚ, informujące o podtrzymaniu poprzedniej opinii.

W dniu 21 grudnia 2021 r. pismem, znak: WOOŚ-II.420.357.2019.MCZ.20, Regionalny Dyrektor wystąpił do RZGW o wydanie opinii. Na ww. wystąpienie wpłynęło zawiadomienie z dnia 4 stycznia 2022 r., znak: WA.RZŚ.435.5.365.2021.KZ, o przekazaniu pisma do Dyrektora Zarządu Zlewni w Warszawie (zwanego dalej „ZZ”). W dniu 25 stycznia 2022 r. wpłynęło wezwanie ZZ, znak: WA.ZZŚ.6.435.3.2022.AR, o jednoznaczne określenie kwalifikacji inwestycji.

W dniu 14 marca 2021 r. Regionalny Dyrektor wezwał do uzupełnienia karty informacyjnej przedsięwzięcia pismem, znak: WOOŚ-II.420.357.2019.MCZ.23. W dniu 15 kwietnia 2022 r. wpłynęło ww. uzupełnienie. W związku z tym, w dniu 29 kwietnia 2022 r. Regionalny Dyrektor wystąpił do ZZ i PPIS o wydanie opinii. W dniu 20 maja 2022 r. wpłynęło pismo PPIS, znak: ZNS.7121.1.86.2019.4.MŚ, informujące o podtrzymaniu poprzedniej opinii. W dniu 23 maja 2022 r. wpłynęła opinia ZZ o braku konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko wraz ze wskazaniem warunków i wymagań dla tej inwestycji, które zostały uwzględnione w pkt 1.2.1 – 1.2.11 sentencji niniejszej decyzji.

Regionalny Dyrektor wydał w dniu 23 czerwca 2022 r. postanowienie, znak: WOOS-II.420.357.2019.MCZ.26, którym nałożył obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko, jednocześnie ustalając zakres raportu ooś na zgodny z zapisami art. 66 ustawy ooś oraz określając elementy wymagające szczegółowej analizy. W dniu 22 lipca 2022 r. przy piśmie Tramwajów Warszawskich, znak: TW.DISPP.210.7.698.2022.RF, wpłynął raport ooś.

Zgodnie z art. 77 ust. 1 pkt 4 ustawy ooś, jeżeli jest przeprowadzana ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ właściwy do wydania tej decyzji uzgadnia warunki realizacji przedsięwzięcia z organem właściwym w sprawach ocen wodnoprawnych, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne, chyba że - w przypadku przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko - organ ten wyraził wcześniej opinię, że nie zachodzi potrzeba przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

W związku z powyższym, Regionalny Dyrektor w dniu 4 sierpnia 2022 r. pismem, znak: WOOS-II.420.357.2019.MCZ.28, wystąpił do PPIS o zajęcie stanowiska w związku z przeprowadzaną oceną oddziaływania inwestycji na środowisko. W dniu 13 września 2022 r. wpłynęło zawiadomienie PPIS, znak: ZNS.7123.12.2022.1.MŚ SW 35822/2022, o przedłużeniu terminu na wydanie stanowiska do dnia 7 października 2022 r. W dniu 12 października 2022 r. wpłynęło wezwanie PPIS, znak: ZNS.7123.12.2022.2.MŚ. W dniu 19 października 2022 r. Regionalny Dyrektor pismem, znak: WOOS-II.420.357.2019.MCZ.30, wezwał do uzupełnienia raportu ooś. W dniu 5 stycznia 2023 r. przy piśmie, znak: TW.DISZKP3.211.7.16.2023.Abu, wpłynęło uzupełnienie raportu ooś. W dniu 6 lutego 2023 r. pismem, znak: WOOS-II.420.357.2019.MCZ.32, Regionalny Dyrektor wystąpił do PPIS o zajęcie stanowiska. W dniu 17 marca 2023 r. wpłynęło zawiadomienie PPIS, znak: ZNS.7123.12.2022.3.MŚ, o przedłużeniu terminu na wydanie stanowiska do dnia 5 kwietnia 2023 r. W dniu 5 kwietnia 2023 r. wpłynęło wezwanie PPIS, znak: ZNS.7123.12.2022.4.MŚ. W dniu 17 kwietnia 2023 r. Regionalny Dyrektor pismem, znak: WOOS-II.420.357.2019.MCZ.33, wezwał do uzupełnienia raportu ooś. W dniu 26 czerwca 2023 r. przy piśmie, znak: TW.DISK.211.7.502.2023.MC, wpłynęło m.in. uzupełnienie raportu ooś. W dniu 21 sierpnia 2023 r. pismem, znak: WOOS-II.420.357.2019.MCZ.34, Regionalny Dyrektor wystąpił do PPIS o zajęcie stanowiska. W dniu 25 września 2023 r. wpłynęło zawiadomienie PPIS, znak: ZNS.7123.12.2022.5.MŚ SW 48929/2022, o przedłużeniu terminu na wydanie stanowiska do dnia 18 października 2023 r. W dniu 18 października 2023 r. wpłynęła opinia sanitarna, znak: ZNS.7123.12.2022.6.MŚ SW 53669/2022, z warunkami, które zostały uwzględnione w pkt 1.2.19 – 1.2.25, 1.3.1 i 1.3.2. sentencji niniejszej decyzji.

Regionalny Dyrektor w trakcie prowadzonego postępowania przeanalizował dokumentację zgromadzoną w sprawie. Przeprowadzona analiza - o której mowa powyżej - potwierdziła, że treść przedłożonego raportu ooś i jego uzupełnień jest zgodna z art. 66 ustawy ooś, a zawarte w niej warunki realizacji przedsięwzięcia i projektowane rozwiązania chroniące środowisko zostały zaproponowane racjonalnie i adekwatnie do charakteru i skali oddziaływania inwestycji na środowisko. Regionalny Dyrektor w celu zminimalizowania wpływu rozpatrywanego przedsięwzięcia na środowisko wziął pod uwagę i uwzględnił ww. ustalenia zawarte w raporcie ooś i określił na ich podstawie:

1. rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia (pkt 1.1 sentencji decyzji);
2. warunki korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania tego przedsięwzięcia oraz nałożył obowiązek działań ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich oraz nałożył obowiązek działań polegających na unikaniu, zapobieganiu, ograniczeniu oddziaływania przedsięwzięć na środowisko (pkt 1.2 sentencji decyzji);
3. wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w dokumentacji wymaganej do wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 10 ustawy ooś (pkt 1.3 sentencji decyzji);
4. konieczność kompensacji przyrodniczej, o której mowa w art. 82 ust. 1 pkt 2 lit. a) ustawy ooś (pkt 2. sentencji decyzji);

5. brak konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 10 ustawy o oś (pkt 3. sentencji decyzji)
6. brak konieczności wykonania analizy porealizacyjnej (pkt 4. sentencji decyzji).

Wariant proponowany przez inwestora polega na przebudowie istniejącej jezdni oraz budowie torowiska tramwajowego łączącego Służewiec Przemysłowy z linią metra w rejonie stacji Wilanowska (Dworca Południowego) oraz budowę czołowego terminala krańcowego na wschód od ul. Puławskiej w pobliżu Dworca Południowego wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną. W ramach inwestycji planuje się również przebudowę jezdni, przebudowę istniejących torowisk (w miejscach włączenia nowego torowiska), budowę i przebudowę dróg rowerowych, chodników i infrastruktury z nimi związanej. Prace prowadzone w granicach pasa drogowego mogą również spowodować konieczność usunięcia kolizji z istniejącą podziemną infrastrukturą techniczną. Prace te mogą wychodzić poza granice pasa drogowego. Powierzchnie jezdni po przebudowie łącznie wyniesie ok. 18,0 ha (w tym powierzchnia ok. 2,7 ha istniejącej jezdni zostanie przebudowana), powierzchnie chodników, dróg rowerowych, placów zwiększą się do ok. 5,0 ha, powierzchnia torowisk powiększy się do ok. 2,4 ha, powierzchnia zabudowy pozostanie bez zmian (ok. 2,1 ha) natomiast obszar terenów zielonych nieurtwardzonych zmniejszy się do ok. 15,7 ha.

W ramach inwestycji dopuszcza się również możliwość budowy podstacji zasilającej. Ostateczne potwierdzenie zasadności wybudowania nowej podstacji zostanie wskazane na późniejszym etapie prac projektowych wraz ze wskazaniem jej dokładnej lokalizacji na podstawie specjalistycznych obliczeń trakcyjnych.

W przedłożonym raporcie o oś Inwestor przedstawił również analizę wariantów lokalizacyjnego (W1a) i technologicznego przedmiotowego przedsięwzięcia (W2).

Przebieg trasy tramwajowej zaproponowany w wariantcie 1a (W1a) w minimalnym stopniu ingeruje w układ drogowy, stąd stan projektowany dróg nie różni się znacząco od stanu istniejącego. Największe zmiany w układzie drogowym można zaobserwować na skrzyżowaniach oraz na odcinku od skrzyżowania z ul. Modzelewskiego do wschodniej granicy opracowania. Wariant W1a przewiduje wykonanie torowiska w takiej samej konstrukcji jak w wariantcie inwestorskim (W1b).

Wariant W2 wzdłuż al. Wilanowskiej przewiduje budowę trasy tramwajowo-autobusowej (odcinek: rondo Unii Europejskiej – ul. Puławska) z nawierzchnią bezpodsypkową na całej długości trasy. Pochylenie poprzeczne zabudowy torowiska z betonu cementowego lub mieszanek mineralno-asfaltowych wynosi 1%. Warstwy ochronne (filtracyjne, mrozoochronne) wykonane z kruszywa zaprojektowane zostały ze spadkiem poprzecznym 2%, umożliwiającym swobodne odprowadzenie wód z torowiska do drenażu głębokiego. Na całym odcinku torowiska tramwajowo-autobusowego (TTA) stosowana będzie szyna rowkowa o profilu 60R2. W celu zapewnienia parametrów funkcjonalno-użytkowych konstrukcji torowiska zostanie zastosowany system ciągłego mocowania szyn z możliwością wymiany szyn bez wykuvania zabudowy torowiska.

Regionalny Dyrektor podzielił argumentację przytoczoną w raporcie o oś w kwestii celowości i pozytywnych skutków wykonania przedsięwzięcia w wariantcie wskazanym przez Inwestora.

Warunki, o których mowa w sentencji niniejszej decyzji, znajdują racjonalne uzasadnienie wynikające z przepisów prawa oraz ogólnie przyjętych zasad zachowania ładu społecznego i można umotywić je w przedstawiony poniżej sposób.

Otoczenie przedmiotowej inwestycji ma typowo miejski charakter, z przewagą zabudowy wielorodzinnej.

Zanieczyszczenie powietrza w trakcie prowadzenia robót będzie powodowane przez emisję spalin z silników maszyn budowlanych i środków transportowych oraz poprzez zapylenie związane z pracami budowlanymi i transportem samochodowym (pylenie wtórne).

Wyniki modelowania zawarte w raporcie o oś nie wskazały możliwości przekroczenia dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń w powietrzu spowodowanych ruchem ulicznym na tym odcinku dróg. Zakłada się, że przebudowa układu drogowego i częściowo jego zwężenie na części odcinków powinno spowodować ograniczenie ilości pojazdów poruszających się tą trasą i wybranie komunikacji zbiorowej (w szczególności tramwajowej) jako rozsądnego alternatywnego środka transportu, co wpłynie na jeszcze niższą emisję niż ta obliczona. W pkt 1.2.14 i 1.2.15 sentencji niniejszej decyzji zostały wskazane właściwe warunki dotyczące ochrony powietrza atmosferycznego.

Realizacja analizowanego przedsięwzięcia związana będzie z niezorganizowaną emisją hałasu do środowiska. Głównymi emitorami mającymi wpływ na stan klimatu akustycznego będą maszyny i urządzenia budowlane oraz samochody wykorzystywane do robót ziemnych, transportu urządzeń oraz materiałów na plac budowy.

Do głównych prac powodujących uciążliwość akustyczną należy zaliczyć: demontaż istniejącego torowiska, rozbiórkę nawierzchni jezdni, budowę nowego torowiska oraz roboty drogowe i ruch pojazdów dowożących materiały na teren budowy.

Na etapie eksploatacji analizowanej trasy tramwajowej w wariantcie inwestorskim nie będzie dochodziło do przekroczenia standardów hałasu tramwajowego. W związku jednak z ryzykiem przekroczenia dopuszczalnych wartości w rejonie Zespołu Szkół nr 27 powodowanym wysokim natężeniem ruchu samochodowego, w sentencji niniejszej decyzji wskazano na warunek dotyczący zastosowania w miejscach, gdzie inwestycja przewiduje ingerencję w jezdnię, tzw. cichej nawierzchni, posiadającej właściwości pozwalające na obniżenie hałasu pochodzącego z dróg.

Przedsięwzięcie realizowane będzie na obszarze zabudowanym i skanalizowanym oraz oddalonym od wód powierzchniowych, zatem nie przewiduje się możliwości bezpośredniego negatywnego oddziaływania na wody powierzchniowe.

Oddziaływania, związane z lokalnym obniżeniem lustra wody podziemnej pierwszej warstwy wodonośnej, będą mieć charakter bezpośredni ale krótkotrwały, związany z etapem wstępnych prac budowlanych, tj. wykopów budowlanych, zmianą przebiegu sieci teletechnicznych na odcinkach kolizyjnych, wymianą podłoża na grunty nośne. Na końcowym etapie prac realizacyjnych warunki gruntowo wodne powinny zostać stopniowo przywrócone, z chwilą zaprzestania odwodniania. W pkt 1.2.12 i 1.2.13 sentencji niniejszej decyzji zostały wskazane właściwe warunki dotyczące gospodarki wodno-ściekowej.

Na etapie realizacji i eksploatacji będą wytwarzane typowe dla tego rodzaju inwestycji odpady.

Gospodarka odpadami odbywać się będzie zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Nie przewiduje się, aby przedmiotowe odpady negatywnie wpływały na środowisko. Ponadto, w celu prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadami w pkt 1.2.16 – 1.2.18. sentencji niniejszej decyzji wskazano odpowiednie warunki.

Inwestycja zlokalizowana jest poza granicami obszarowych form ochrony przyrody. Najbliższy obszar Natura 2000 Dolina Środkowej Wisły PLB140004 oddalony jest o około 4,4 km od granic nieruchomości, na której planowana jest przedmiotowa inwestycja.

Przez obszar inwestycji i w jej pobliżu nie przebiegają korytarze ekologiczne o znaczeniu ponadlokalnym. Najbliższy korytarz tego typu, ustalony na podstawie strony internetowej <https://mapa.korytarze.pl>, znajduje się w odległości 5,0 km na wschód - Dolina środkowej Wisły GKPN-10A.

Przedsięwzięcie dotyczy istniejącego pasa drogowego al. Wilanowskiej oraz skrzyżowań z ul. Wołoską, al. Lotników, ul. Modzelewskiego, al. Niepodległości i ul. Puławskiej oraz pasa drogowego ul. Pejzażowej. Całość inwestycji zlokalizowana jest w południowej części Warszawy, w dzielnicy Mokotów.

Na obszarze planowanego przedsięwzięcia oraz w jego otoczeniu nie występują siedliska przyrodnicze z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Ze względu na silną antropopresję, w obszarze planowanego przedsięwzięcia brak zbiorowisk naturalnych. Spośród chronionych gatunków roślin naczyniowych odnotowano jedno stanowisko kocanek piaszkowych *Helichrysum arenarium* - gatunku objętego częściową ochroną gatunkową. Stanowisko zlokalizowane jest na skarpie przy myjni samochodowej, w odległości około 1 m od planowanej drogi rowerowej.

W zasięgu oddziaływania inwestycji nie odnotowano gatunków grzybów oraz porostów objętych ochroną.

Na obszarze planowanego przedsięwzięcia i w jego otoczeniu występuje wyłącznie zieleń urządzona (zieleń osiedlowa oraz zieleń przyuliczna), którą tworzą przede wszystkim drzewa, a także krzewy i byliny ozdobne oraz duże płyty trawników, tworzonych głównie przez następujące gatunki roślin zielnych: wiechlina roczna *Poa annua*, perz właściwy *Elymus repens*, bylica pospolita *Artemisia vulgaris*, mniszek lekarski *Taraxacum officinale coll.*, cykoria podróżnik *Cichorium intybus*, krwawnik pospolity *Achillea millefolium*, babka zwyczajna *Plantago major*, rdest ptasi *Polygonum aviculare*, koniczyna biała *Trifolium repens*, pięciornik gęsi *Potentilla anserina*, ślaz zaniedbany *Malva neglecta*, stokrotka pospolita *Bellis perennis*, fiołek wonny *Viola odorata*). Zieleń osiedlowa towarzysząca zespołom wielorodzinnej zabudowy mieszkaniowej oraz zieleń przyuliczna pełni istotną rolę w strukturze przestrzennej i przyrodniczej miasta. Charakteryzuje się ona zróżnicowanym składem gatunkowym, wiekiem i sposobem zagospodarowania. Na obszarze przedsięwzięcia odnotowano także płyty zbiorowisk ruderalnych z udziałem inwazyjnego gatunku - nawłoci kanadyjskiej *Solidago canadensis*.

Na terenie opracowania zinwentaryzowano 401 drzew i 110 grup krzewów - około 5095 m². Dominującymi gatunkami drzew na obszarze opracowania są: klon jesionolistny (*Acer negundo*), lipa drobnolistna (*Tilia cordata*), grab pospolity w odmianie 'Fastigiata' (*Carpinus betulus 'Fastigiata'*), klon pospolity (*Acer platanoides*) i dąb czerwony (*Quercus rubra*). Wśród krzewów dominującym gatunkiem jest berberys Thunberga (*Berberys thunbergii*), róża dzika (*Rosa canina*), tawuła (*Spiraea sp.*), forsycja pośrednia (*Forsythia xmedia*), pęcherznica kalinolistna (*Physocarpus opulifolius*) żywotnik zachodni (*Thuja occidentalis*), klon jesionolistny - forma krzewiasta (*Acer negundo*), bez czarny (*Sambucus nigra*), suchodrzew tatarski (*Lonicera tatarica*), leszczyna pospolita (*Corylus avellana*). Planowana wycinka obejmuje 72 drzewa oraz 14 grup krzewów (około 338m²), z którymi przedmiotowa inwestycja stoi w kolizji. Pozostałe drzewa i grupy krzewów zostaną przesadzone (22 drzewa i 22 grupy krzewów) lub zabezpieczone przed uszkodzeniami w wyniku realizowanych prac budowlanych i przemieszczania się pojazdów.

W trakcie kontroli terenowych na obszarze przedsięwzięcia oraz w jego otoczeniu nie stwierdzono siedlisk odpowiednich dla bytowania ichtiofauny, chronionych bezkręgowców, płazów i gadów. Stwierdzony skład awifauny na badanym odcinku al. Wilanowskiej jest typowy dla terenów zurbanizowanych dużych miast. Stwierdzono tu 23 gatunki ptaków, w tym 21 lęgowych. Wszystkie zinwentaryzowane gatunki należą do pospolitych i licznie występujących w dużych miastach Polski. Część najliczniejszych gatunków (jerzyki *Apus apus*, kopciuszk *Phoenicurus ochruros*, wróble *Passer domesticus* czy kawki *Corvus monedula*) związane są z budynkami. Dość liczne są też dziuplaki (modraszki *Cyanistes caeruleus*, bogatki *Parus major*, mazurki *Passer montanus* i szpaki *Sturnus vulgaris*), które mają dość duże możliwości w związku z obecnością schronień zastępczych w postaci budek dla ptaków. Mniej liczne są gatunki związane z drzewami (wijące gniazda w koronach), a najmniej liczne związane z krzewami. Niemniej w większości przypadków stwierdzone zagęszczenia są zbliżone do tych otrzymanych w tej części Warszawy pod koniec XX w. Nie stwierdzono gatunków rzadkich lub miejsc zwiększonej koncentracji ptaków. Niewykluczone jest pojawienie się tutaj innych gatunków, również często występujących w Warszawie. Dotyczy to np. sierpówki *Streptopelia decaocto*, pliszki siwej *Motacilla alba*, oknówki *Delichon urbicum*, makolągwy *Linaria cannabina* czy cierniówki *Sylvia communis*. Brak ich podczas niniejszej inwentaryzacji może wynikać z małego obszaru objętego badaniami, co przy gatunkach mniej licznych zmniejsza prawdopodobieństwo ich

pojawienia na badanym terenie. Brak zbiorników i cieków wodnych powoduje, że na tym terenie nie występują ptaki wodno-błotne.

Fauna nietoperzy badanego obszaru jest uboga i bardzo nieliczna. Zarejestrowano 4 przeloty nietoperzy należących do trzech gatunków uważanych w Polsce za liczne (karlik malutki/karlik drobny *Pipistrellus Pipistrellus/P. pygmaeus*, karlik większy *Pipistrellus nathusi*, borowiec wielki *Nyctalus noctula*). Wskazuje to na brak schronień wykorzystywanych przez nietoperze w otoczeniu tego odcinka al. Wilanowskiej. Teren ten nie ma też znaczenia jako żerowisko dla nietoperzy w okresie wiosenno-letnim. Powieszona na drzewach budka dla nietoperzy w pobliżu Galerii Mokotów nie były wykorzystywane przez te ssaki, co po części może wynikać z oświetlenia ich przez halogeny znajdujące się w trawniku. Stwierdzone gatunki są zaliczane do synantropijnych, preferujące jednak bliskość terenów leśnych z wodami. Nie odnotowano innych gatunków synantropijnych w tym licznie występującego w Warszawie mroczka późnego *Eptesicus serotinus*.

Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, że realizacja i funkcjonowanie planowanej inwestycji nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na cele, przedmioty ochrony i integralność ww. obszaru Natura 2000, jak również na spójność Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000. Realizacja inwestycji nie przyczyni się również do zmniejszenia różnorodności biologicznej terenu, do zwiększenia wrażliwości elementów środowiska przyrodniczego na ewentualne zmiany klimatyczne obszaru oraz nie wpłynie znacząco negatywnie na siedliska łąkowe.

Na terenie przedmiotowego przedsięwzięcia podczas realizacji inwestycji możliwe jest stwierdzenie występowania gatunków objętych ochroną, tym samym w pkt 1.2.26 sentencji niniejszej decyzji został wskazany odpowiedni warunek. Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. poz. 2183, z późn. zm.), w stosunku do dziko występujących zwierząt objętych ochroną, obowiązuje szereg zakazów. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie lub Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska mogą wydać decyzję zezwalającą na czynności podlegające zakazom, w trybie i na zasadach określonych ww. ustawą. Regionalny dyrektor ochrony środowiska między innymi może zezwolić na obszarze swojego działania na odstępstwa od zakazów: niszczenia siedlisk lub ostoi, będących obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania gatunków zwierząt podlegających ochronie oraz niszczenia gniazd w stosunku do gatunków ptaków objętych częściową i ścisłą ochroną.

Podkreślenia wymaga fakt, iż zezwolenie na czynności podlegające zakazom w stosunku do zwierząt gatunków objętych ochroną może być wydane w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, jeżeli czynności te nie są szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków zwierząt, oraz w przypadku zaistnienia jednej z przesłanek wskazanych w art. 56 ust. 4 pkt 1-7 uoop, tj.:

1. leży w interesie ochrony dziko występujących gatunków roślin, zwierząt, grzybów lub ochrony siedlisk przyrodniczych lub
2. wynika z konieczności ograniczenia poważnych szkód w odniesieniu do upraw rolnych, inwentarza żywego, lasów, rybostanu, wody lub innych rodzajów mienia, lub
3. leży w interesie zdrowia lub bezpieczeństwa powszechnego, lub
4. jest niezbędne w realizacji badań naukowych, działań edukacyjnych lub celów związanych z odbudową populacji, reintrodukcją gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, albo do celów działań reprodukcyjnych, w tym do sztucznego rozmnażania roślin, lub
5. umożliwia, w ściśle kontrolowanych warunkach, selektywnie i w ograniczonym stopniu, zbiór, pozyskiwanie lub przetrzymywanie okazów roślin lub grzybów oraz chwytanie, pozyskiwanie lub przetrzymywanie okazów zwierząt gatunków objętych ochroną w liczbie określonej przez wydającego zezwolenie, lub
6. w przypadku **gatunków objętych ochroną ścisłą, gatunków ptaków oraz gatunków wymienionych w załączniku IV dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory** - wynika z koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogów o charakterze

społecznym lub gospodarczym lub wymogów związanych z korzystnymi skutkami o podstawowym znaczeniu dla środowiska, lub

7. w przypadku **gatunków innych niż wymienione w pkt 6** - wynika ze słusznego interesu strony lub koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogów o charakterze społecznym lub gospodarczym lub wymogów związanych z korzystnymi skutkami o podstawowym znaczeniu dla środowiska.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę, że przywołane wyżej przepisy są szczególnie rygorystyczne wobec gatunków objętych ochroną ścisłą, **gatunków ptaków** oraz gatunków wymienionych w załączniku IV dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. Tu zastosowanie mają jedynie przesłanki indywidualne określone w art. 56 ust. 4 pkt 1-6 uoop (punkty 1-6 wskazano powyżej). Co istotne, przesłanka indywidualna wskazana w art. 56 ust. 4 pkt 6 uoop, w odniesieniu do **gatunków ptaków** dotyczy jedynie wydania zezwolenia na niszczenie siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania (art. 56 ust. 4a uoop). W przypadku wydania zezwolenia na czynności **niszczenia, usuwania gniazd bądź schronień ptaków** objętych ochroną gatunkową, zastosowanie mają **jedynie przesłanki indywidualne określone w art. 56 ust. 4 pkt 1-5 uoop** (punkty 1-5 wskazano powyżej).

Wnikliwa analiza możliwości realizacji planowanych działań w kontekście przepisów dotyczących ochrony gatunkowej i możliwości uzyskania derogacji leży w gestii Inwestora. Jednocześnie informuje się, że zgodnie z art. 131 pkt 14 ww. ustawy, kto bez zezwolenia lub wbrew jego warunkom narusza zakazy w stosunku do roślin, zwierząt lub grzybów objętych ochroną gatunkową podlega karze aresztu lub grzywny.

Warunki w pkt 1.2.27.-1.2.31. sentencji niniejszej decyzji ograniczają ryzyko nieumyślnego zabijania zwierząt podczas wykonywania prac budowlanych. W celu ograniczenia śmiertelności zwierząt mogących występować na terenie inwestycji, nakazano stworzenie zwierzętom dogodnych warunków do ucieczki z terenu robót, a w razie konieczności ich przeniesienie poza zasięg oddziaływania inwestycji.

Mając na uwadze potrzebę ograniczenia wpływu przedsięwzięcia na zieleni znajdującą się w strefie oddziaływania inwestycji, w pkt 1.2.32 i 1.2.33 sentencji niniejszej decyzji wprowadzono warunki w zakresie postępowania z drzewami. Warunki te mają na celu minimalizację negatywnego wpływu inwestycji na pozostającą zieleni, co w dalszej perspektywie pozwoli także na jej utrzymanie we właściwym stanie zdrowotnym.

Warunek w pkt 1.2.34 sentencji niniejszej decyzji ma na celu ograniczenie przywabiania owadów nocnych i ograniczenie ich śmiertelności w wyniku bezpośredniego kontaktu z rozżarzoną żarówką.

Humus jako najcenniejsza warstwa profilu glebowego podlega ochronie i jako taka powinna być zabezpieczona na czas realizacji inwestycji i wykorzystana do zagospodarowania otoczenia inwestycji, zgodnie z pkt 1.2.35 sentencji niniejszej decyzji.

Utratę zieleni średniej i wysokiej oraz utratę rzeczywistych i potencjalnych siedlisk lęgowych ptaków (dziuplaków) należy skompensować na warunkach w pkt 2.1. i 2.2. określonych niniejszą decyzją.

Ze względu na odległość przebudowywanego układu drogowego od najbliższych obiektów wpisanych do rejestru zabytków (powyżej 50 m), a także ze względu na fakt iż przebieg przebudowywanej drogi w południowej części, czyli od strony zabytkowych budynków, nie różni się znacząco od stanu istniejącego, nie przewiduje się możliwości negatywnego wpływu inwestycji na te obiekty.

W ramach budowy planuje się wykonanie zielonych torowisk oraz przebudowę istniejącego układu drogowego. Będzie to miało pozytywny wpływ na ograniczanie wpływu infrastruktury drogowej na

zmiany klimatyczne. Dzięki wykonaniu torowiska jako torowiska zielonego inwestycja nie będzie miała wpływu na redukcję powierzchni biologicznie czynnej i zmniejszenie się powierzchni pochłaniającej.

Kumulowanie się oddziaływań będzie miało różny charakter zależny od etapu inwestycji. Na etapie realizacji przedsięwzięcia możliwe jest kumulowanie się hałasu emitowanego przez maszyny, pojazdy i sprzęt wykorzystany do wykonania inwestycji oraz emisję zanieczyszczeń do powietrza z nich pochodzących. Kumulowanie się przedsięwzięć może być związane z inwestycjami infrastrukturalnymi prowadzonymi w bezpośrednim sąsiedztwie pasa drogowego.

Na etapie eksploatacji inwestycji, dominującym oddziaływaniem związanym z użytkowaniem torowiska tramwajowego jest hałas. Biorąc pod uwagę lokalizację inwestycji w pasie drogowym kumulowanie się oddziaływań będzie odnosiło się do hałasu tramwajowego oraz hałasu drogowego.

W wyniku eksploatacji torowiska tramwajowego (na odcinkach torowiska wbudowanego w jezdnię), oraz na odcinkach przebudowywanych dróg może dojść do zjawisk katastrofalnych polegających na wycieku paliwa z baków pojazdów lub uwolnieniu szkodliwych substancji, w tym także i paliw, jako efekt kolizji tramwaju z innym pojazdem poruszającym się po drodze. W takiej sytuacji może wystąpić zanieczyszczenie wierzchniej warstwy gruntu przepuszczalnego powyżej poziomu wód gruntowych, a w przypadku poważnej awarii może nastąpić również przeniknięcie zanieczyszczeń do wód podziemnych. W efekcie kolizji tramwaju z innym pojazdem mechanicznym (w tym również z innym tramwajem) może dojść do zagrożenia zdrowia lub życia ludzi (w szczególności pasażerów komunikacji tramwajowej).

Zgodnie z art. 10 § 1 Kpa organ prowadzący postępowanie zapewnił stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwił im wypowiedzenie się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Stosownie do art. 49 Kpa oraz art. 74 ust. 3 ustawy o oś strony były zawiadomione o czynnościach Regionalnego Dyrektora poprzez obwieszczenia. Obwieszczenia umieszczane były na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Urzędu Dzielnicy Mokotów m.st. Warszawa, a także w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie. Stosownie do art. 21 ust. 2 pkt 9 ustawy o oś dane o wniosku o wydanie decyzji i o decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zostały zamieszczone w publicznie dostępnym wykazie danych o środowisku i jego ochronie.

W związku z art. 30 ustawy o oś Regionalny Dyrektor zapewnił możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, w ramach którego przeprowadzana była ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Na podstawie art. 33 ust. 1 ww. ustawy organ prowadzący postępowanie podał do publicznej wiadomości informacje o przystąpieniu do przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, wszczęciu postępowania, przedmiocie decyzji, która ma być wydana w sprawie, organie właściwym do wydania decyzji oraz organach właściwych do wydania opinii, możliwościach zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu, możliwości składania uwag i wniosków, sposobie i miejscu składania uwag i wniosków, wskazując jednocześnie 30-dniowy termin ich składania, oraz organie właściwym do rozpatrzenia ewentualnych uwag i wniosków. Ww. informacje umieszczane były na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Urzędu Dzielnicy Mokotów m.st. Warszawa, a także w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie.

Regionalny Dyrektor obwieszczeniem, znak: WOOŚ-II.420.357.2019.MCZ.35, wyznaczył termin udziału społeczeństwa od 31 października 2023 r. do 29 listopada 2023 r. Z uwagi na niedotrzymanie powyższego terminu dotyczącego uwidocznienia ww. obwieszczenia w sposób zwyczajowo przyjęty, Regionalny Dyrektor obwieszczeniem, znak: WOOŚ-II.420.357.2019.MCZ.36, ponownie wyznaczył termin udziału społeczeństwa od 14 listopada 2023 r. do 13 grudnia 2023 r. W przewidzianym do tego terminie do Regionalnego Dyrektora wpłynęło w dniu 23 listopada 2023 r. pismo MARBET WIL SPÓŁKA Z O.O. z następującymi uwagami i wnioskami: zobowiązanie inwestora, zgodnie z prawodawstwem polskim, do wykorzystywania gleby, zieleni, kruszyw mineralnych i wody jako zbioru

elementów przyrodniczych, jedynie jeśli jest to niezbędne, a także prośba o wpisanie warunków do niniejszej decyzji, dotyczących technologii i rozwiązań w fazie projektowania, realizacji i produkcji, które nie powodują zużycia wody, wykorzystują odpady w ponad połowie składu, pozyskiwania elementów o parametrach równorzędnych betonowi wytwarzanych bez zużycia wody i w ponad połowie z odpadów lub stosowanie technologii minimalizującej zużycie wody, kruszyw naturalnych i surowców; wykorzystania odpadów, materiałów z recyklingu i ekologicznych oraz spełnienia wymagań gospodarki o obiegu zamkniętym.

W odniesieniu do ww. uwag i wniosków, Regionalny Dyrektor informuje, że w toku prowadzonego postępowania Regionalny Dyrektor uzyskał opinie PPIS, organu powołanego do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, m.in. w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, a także opinię ZZ, wyspecjalizowanego organu w sprawach ocen wodnoprawnych, które to stanowiska organów znalazły odzwierciedlenie w sentencji niniejszej decyzji. Regionalny Dyrektor informuje, że kwestie dotyczące projektowania i używanych technologii przekraczają kompetencje organu przewidziane ustawą ooś. Jednocześnie, w odniesieniu do oddziaływania inwestycji na środowisko, w sentencji niniejszej decyzji Regionalny Dyrektor określił niezbędne do uwzględnienia na etapie realizacji i eksploatacji inwestycji warunki z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadowej, ochrony przed hałasem, ochrony powietrza oraz przyrody.

Poza ogłoszonymi przez organ terminami udziału społeczeństwa wyznaczono również siedmiodniowy dla stron postępowania termin dający możliwość zapoznania się ze zgromadzoną w sprawie dokumentacją oraz wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. W trakcie jego trwania do organu nie zostały złożone żadne uwagi ani wnioski.

Uwzględniając przeprowadzoną ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz przedstawione w sentencji decyzji warunki minimalizujące wpływ przedsięwzięcia na środowisko, należy stwierdzić, że planowana inwestycja nie spowoduje negatywnego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000 oraz na ich spójność i integralność powiązań między nimi.

Z uwagi na powyższe orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji stronie służy prawo wniesienia odwołania, za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję.

W przypadku zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania od decyzji I instancyjnej, strona nie może złożyć w tej sprawie również skargi do sądu administracyjnego.

Załącznik:

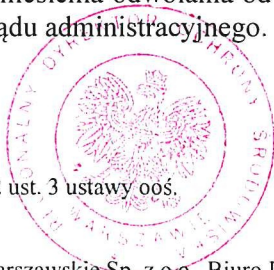
Charakterystyka przedsięwzięcia zgodnie z art. 82 ust. 3 ustawy ooś.

Otrzymują:

1. Pełnomocnik [REDACTED] Tramwaje Warszawskie Sp. z o.o., Biuro Inwestycji Strategicznych, ul. Skierniewicka 10A, 01-230 Warszawa,
2. Strony postępowania zgodnie z art. 49 Kpa;
3. aa.

Do wiadomości:

1. Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, ul. Zarzeczce 13B, 03-194 Warszawa,
2. Dyrektor Zarządu Zlewni w Warszawie, ul. Elektronowa 2, 03-219 Warszawa,
3. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Warszawie, ul. Kochanowskiego 21, 01-864 Warszawa.

REGIONALNY DYREKTOR
Ochrony Środowiska w Warszawie

Arkadiusz Siembida

Warszawa, dnia 25 stycznia 2024 r.

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W WARSZAWIE**

WOOŚ-II.420.357.2019.MCZ.38

Załącznik do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach

Charakterystyka przedsięwzięcia zgodnie z art. 82 ust. 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.)

Przedsięwzięcie polega na budowie nowej trasy tramwajowej w ciągu al. Wilanowskiej na odcinku Służewiec Przemysłowy – Dworzec Południowy. Inwestycja polega na przebudowie drogi, w tym przebudowie jezdni, budowie torowiska tramwajowego wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, budowie i przebudowie dróg rowerowych, ciągów pieszych i przebudowie kolizji z infrastrukturą podziemną. Przebudowa układu drogowego obejmie ok. 1300 m długości istniejących jezdni.

Inwestycja zlokalizowana jest poza granicami obszarowych form ochrony przyrody. Najbliższy obszar Natura 2000 Dolina Środkowej Wisły PLB140004 oddalony jest o około 4,4 km od granic nieruchomości, na której planowana jest przedmiotowa inwestycja.

Przez obszar inwestycji i w jej pobliżu nie przebiegają korytarze ekologiczne o znaczeniu ponadlokalnym. Najbliższy korytarz tego typu, ustalony na podstawie strony internetowej <https://mapa.korytarze.pl>, znajduje się w odległości 5,0 km na wschód - Dolina środkowej Wisły GKPnC-10A.

REGIONALNY DYREKTOR
Ochrony Środowiska w Warszawie

Arkadiusz Siembida

